

ముగింపు

పి. రమణ. నారాయణి

చిత్రం

ముగింపు

పి.ఎస్.నారాయణ

కథలు

ముగింపు

(కథలు)

ఇందులోని కథలు అంద్రసచిత్ర వారపత్రిక,
కృష్ణాపత్రికలలో మొదటిసారిగా ప్రచురింపబడినయి.

తరువాత

నవజ్యోతి పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ వారు

1967 లో పుస్తకరూపంలో తీసుకు వచ్చారు.

వెల:రు. 60

గమనిక

ఈ కథలలోని పాత్రలు, సంఘటనలు-
అన్నీ కల్పితాలు, ఎవర్నీ ఉద్దేశించినవి కావు.
ఎక్కడయినా పోలికలు, సామ్యాలూ
కనిపించినా అవి యాదృచ్ఛికమే.

-రచయిత

ఇందులో...

అరుణోదయం 5

ముగింపు 76

అరుణోదయం

అరుంధతి పుట్టగానే 'నీకు పెళ్లాం పుట్టిందిరా' అన్నప్పుడే ఆ మూడు ముళ్ళూ వేయించి వున్నట్లయితే ఈనాడు ఎవరికీ- ముఖ్యంగా రాజశేఖరానికి- ఇంత ఆత్మక్షోభ వుండేదికాదు!

* * *

సరిగ్గా పందొమ్మిది సంవత్సరాల తరువాత- ఓ వానరోజు సాయింత్రం ఆరుగంటల సమయంలో-

ఇంటిమొత్తం మీద రాజశేఖరం అరుంధతీ ఒంటరిగా వున్నప్పుడు-

“బావా! నీఉద్దేశ్యం నాకేమీ అర్థంకావటంలేదు! ఈ అరుంధతే నీకు భార్యగా కావాలనుకుంటే నేను ఆభ్యంతరం చెప్పేదేమీ లేదు... అలాగే కానీయ్! నాశవానికి మూడు ముళ్ళూ వేయ్... నీ కోరిక తీర్చుకో. అరుంధతి నీ పెళ్ళామని నలుగురికీ చెప్పుకో!... కానీ, అది నా గొంతులో ప్రాణముండగా జరిగే పని మాత్రం కాదని గుర్తుంచుకో!... ఎందుకు బావా లేనిపోని ఆశలు పెట్టుకుంటావ్? ఎమ్మే చదివావ్... కావాల్సినదానికన్నా ఎక్కువే లోకజ్ఞానం పొంది వుంటావ్!.. కాని ఇష్టంలేని ఆడదాన్ని ఎన్నాళ్ళు భార్యగా ఉంచుకోగలుగుతావ్? నీ జీవితాన్ని నరకం చేసుకోవటమే గాకుండా మరొకరి జీవితాన్ని గూడా ఎందుకు నాశనం చేస్తావ్?”

ఒక్క క్షణం ప్రశాంతత ఆవరించింది.

“నీవంటే నాకు జాలి వున్నది... నీ మీద నాకు అభిమానమున్నది... కాని నిన్ను భర్తగా ఊహించుకునే విశాల హృదయం మాత్రం నాకు లేదు బావా!... నీవేమనుకున్నా సరే!... అంతే గాదు... నీకు చివరిసారిగా చెబుతున్నాను ... అరుంధతి నీ భార్యగా జీవితం గడుపుతుందని...”

“అరూ!..” పెద్దగా అరిచాడు రాజశేఖరం. “నా ముందు నుంచి వెళ్ళిపో అరుంధతీ!.. వెళ్ళిపో!”

అలా అరవనయితే అరిచాడుగాని, అతడి మాట మీద అతడే నిలబడ లేకపోయాడు. అర్ధరాత్రి వన్నెండు గంట లప్పుడు- ప్రశాంతతతో పరిసరాలు ఉండచుట్టుకు పడుకున్నప్పుడు- నిశ్శబ్దంగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ, ఆ గృహం నుండి బయటపడ్డాడు. నల్లటి దుప్పటిలాంటి చీకటిలో కలిసిపోయాడు.

అతడు ఎంత చిన్నగా నడవటానికి ప్రయత్నిస్తేనే? - ఎడంకాలు స్థానంలోవున్న కర్రకాలు గుండెలవిసేలా శబ్దం చేయనే చేసింది!

* * *

రెండు సంవత్సరాల తరువాత ఓ నాడు-

పేపర్లో పడిన ఫోటో చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు రాజశేఖరం. దాని క్రింద రాసి వున్న మాటలు అతనిని మరింత విభ్రాంతి పరిచినయ్- “బావా! నన్ను క్షమించి ఎక్కడున్నా సరే ఒక్కసారి ఇంటికి రావూ? - అరుంధతి.”

కొన్ని క్షణాల వరకు ఆలోచనారహితుడయి- అరుంధతి పేరు క్రిందవున్న గుంటూరు చిరునామా చూస్తూ వుండిపోయాడు.

అరుంధతి గుంటూరులో ఎందుకున్నది? అత్తగారి గృహమా? ఏమో...?

ఏమైనా-

అతడి వింత ప్రవర్తనకు ఆశ్చర్యపోతున్నారు ఎదురుగా కూర్చున్న బి.ఎ స్టూడెంట్స్! అందులో ఒకతనిని పిలిచి, పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి టెలిగ్రాం యివ్వమంటూ ఈ విధంగా వ్రాసి ఇచ్చాడు-

“స్టార్లింగ్ ఫ్రమ్ హైద్రాబాద్- టు నైట్ ఎక్స్‌ప్రెస్- రాజశేఖరం.”

* * *

ఆకాశాన్ని మబ్బులు దట్టంగా అలుముకున్నాయి. సన్నని తుంపర ఉదయంనుండి విడవకుండా పడుతోంది.

ఆ రెండో తరగతి రైలుపెట్టెలో, ఖాళీగావున్న ఓ సీటుమీద జారిగిలబడి, ఆనుకొని కూర్చోనివున్నాడు రాజశేఖరం- చెక్కకాలును సీటు మీదకు జేర్చి రెండవ కాలును క్రిందకు జారవిడిచి!

ఆలా కూర్చుంటే ఏదో తృప్తి!

ఆ పెట్టెలో, అతడు గాక మరో కుటుంబం వున్నది. ఉద్యోగరీత్యా మార్పు వచ్చిందేమో, ఆ పెట్టెలో సగమంతా వాళ్ళ సామానుతో నిండిపోయి వుంది! ఇద్దరు పెద్దవాళ్ళు... నలుగురు పిల్లలు!

రాజశేఖరం కళ్లు మూసుకున్నా కళ్లముందు ఆ కుటుంబమే మెదలసాగింది.

ఆయనకూ తనకున్నంత వయస్సే వున్నది-

- కానీ, భార్యా, నలుగురు పిల్లలూ, ఇంత సామాను!

తనకో? - ఈ కర్రకాలు తప్ప ఈ ప్రపంచంలో మరేవీ లేదనిపించింది!

ఒకనాడు తన సర్వస్వం అనుకున్న అరుంధతినిగూడా- ఒక విధంగా- ఈ కర్రకాలే తనకు దూరం చేసింది!

అవును! ఎలాంటి తను ఎలా అయ్యాడు?

గార్డు విజిల్ వూదాడు. ప్రయాణీకుల్ని చిన్నగా ఒక ఊపు ఊపి రైలు ముందుకు కదిలింది.

- రాజశేఖరం మనస్సే కదిలిపోయింది. అతడి ఆలోచనలు పరుగెత్త సాగినయ్యే...

ఒకనాడు- తను, అమ్మా, నాన్నా, గుర్రబండి దిగి గడపలో కాలు పెట్టగానే అత్తయ్య తన బుగ్గపట్టుకొని, "నీకు పెళ్ళాం వుట్టిందిరా!" అన్నది.

దూరంగా నిలబడి వున్న మామయ్య ఫక్కున నవ్వాడు.

తరువాత కొద్ది క్షణాలలోనే, తను సన్నగా, బక్కగా, ఉయ్యాలలో కళ్ళు సగం మూసుకొని పడుకొనివున్న పసిపాపను చూచాడు. ఆక్షణంలోనే తొలిసారిగా ఆపాప తన జీవితంలో ప్రవేశించింది. ఆ మరునాడే ఆ పాపకు 'అరుంధతి' అని పేరు పెట్టారు!

అరుంధతి!- ఎంత చక్కని పేరు?

పేరేగాదు!- అరుంధతి మాత్రం?

- అనుకోని పరిస్థితులలో, మామయ్యగారి గృహంలో సభ్యుడయ్యాడు తను. పదోసంవత్సరంలో తల్లిని తండ్రిని పోగొట్టుకొని, ఆ గృహంలో ప్రవేశించిన తనకు, రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఆ వానరోజు రాత్రి వరకూ- ఆ గృహంలోనే అరుంధతి కళ్ళ ఎదుట కాలం గడిపాడు- అరుంధతితో గూడిన తీయటి కలల్లో కరిగిపోతూ!

-కాని, తన కలలన్నీ, కల్లలేనని తరువాత తరువాత తెలిసి వచ్చింది!

మామయ్య ఎంతగా పట్టుపడితేనేం, అత్తయ్య ఎంతగా బ్రతిమలాడితేనేం!- అరుంధతి మనస్సు తనని భర్తగా అంగీకరించటానికి ఎదురుతిరిగింది!

ఆ గృహంలో, అరుంధతి మూలకంగా, తను పరాయివాడయిపోయాడు.

అంతేగాదు-

దానికి తోడు కారు ప్రమాదంలో- అందునా అజాగ్రత్తతో అరుంధతి కారు నడిపిన తరువాత- ఎంత జాగ్రత్త పడితేనేం- తన ఎడం కాలు స్థానంలో కొయ్యకాలు స్థిర నివాసమేర్పరుచుకున్నది!

దాంతోనే- తనను, అల్లుడిగా స్వీకరించేందుకు- వాళ్ళ సహకారాన్ని గూడా పోగొట్టుకున్నాడు!

- ఇంకా తనకక్కడ స్థానమేది?

- అందుకే ఆ రాత్రి!...

సన్నని తుంపర, మరింత బలాన్ని పుంజుకొని జల్లుగా మారింది. రెండు చేతుల్నీ బలంగా ఉపయోగించి కిటికీకి అడ్డంగా అడ్డాన్ని లాగాడు.

అద్దంలోకి కన్నార్పకుండా చూస్తుంటే రెండు సంవత్సరాల క్రితం తను చూచిన అరుంధతి కనబడుతుంది- ఆమె తనను తిరిస్కరించటానికి తనలోని బీదరికమే కారణమని తనకు తెలుసు. ఆ పైన పులిమీద పుట్రలా కొయ్యకాలు!

నిజమే!-

లక్షాధికారి అయిన తన మామయ్య కూతురు- అందాల భరిణ- తనలో ఏం చూసి భర్తగా ఎన్నుకుంటుంది?

కాని పిచ్చి ఆశతో, పిచ్చి వూహలతో ఆ గృహంలో కాలం గడిపాడు!- ఫలితమనుభవించాడు!

అరుంధతి లోక సహజంగానే ప్రవర్తించింది! కాదని తనెలా అనుకోగలడు?

కాని, ఈనాడు?

ఏమో? - తనను ఎందుకు అరుంధతి అంతగా చూడాలని కోరుకుంటున్నదో... విచిత్రంగానే వున్నది!

తను క్షమించవచ్చిన అవసరం అరుంధతికి ఎందుకు కలిగింది?

- అవి రెండూ తనకు అర్థంగాని ప్రశ్నలయి, రెండు నిప్పుకణాల్లా రైలు వెంట తనని అనుసరిస్తూ పరుగెడుతున్నాయి!

తన కుంటికాలును, తన బీదరికాన్ని చూచి పరిహసించేందుకా? తను ప్రస్తుతం ఏలాంటి స్థితిలో వున్నదీ చూచి ఈర్ష్య చెందమని హేళన చేయటానికా?

“ఏమో?”

ఇవన్నీ తనకు, అరుంధతిని చూచేటంతవరకు అర్థంగాని ప్రశ్నలే!

గుంటూరులో రైలు ఆగినప్పుడు, దడదడలాడే గుండెతో కాలు క్రింద పెట్టాడు,

సంచీని చేత్తో పట్టుకొని!

చిన్నగా ఒక్కొక్క అడుగే ముందుకు వేయసాగాడు.

అలా నాలుగు అడుగులు ముందుకు వేశాడో లేదో, ఒక వ్యక్తి వచ్చి రాజశేఖరం చేతిలోని సంచీ అందుకుంటూ, “నన్ను అరుంధతమ్మగారు పంపారు బాబూ!” అన్నాడు.

వయస్సు ముదిరి నల్లబడ్డ ముఖాన్ని అప్పుడే భుజానవున్న మాసిన తువ్వాలముక్క పెట్టి తుడుచుకున్నాడు. మనిషిని అంతకు క్రితం ఎక్కడా చూచినట్లు గుర్తుకు రావటంలేదు.

మౌనంగా అనుసరించాడు రాజశేఖరం.

తనకంటే పడడుగులు ముందు వేసిన అతడు ఒక గుర్రబ్బండి దగ్గర నిలబడి సంచీని లోపల పెట్టాడు.

రాజశేఖరం వెనగ్గా వెళ్ళి చిన్నగా ఎక్కుసాగాడు.

అతడు దగ్గరిగా వచ్చి, “పట్టుకోమంటారా?” అడిగాడు.

“అవసరంలేదు!”

అతన్ని ఎన్నో అడగాలనిపించింది... కానీ ఒక్కటి అడగలేదు. అడగలేకపోయాడు!

టకటక మ్రోత చేసుకుంటూ గుర్రపుబండి ముందుకు కదిలింది. తనని ఏదో భయంకర ప్రదేశానికి మేళతాళాలతో, తీసుకు వెళుతున్నట్లుగా వున్నది ఆ గుర్రపు బండి మ్రోత... క్షణక్షణానికి మనిషిని భయం ఆవరించగా ఉరికంబానికి దగ్గర పడుతున్నట్లుగా ఫీలవ్వసాగాడు... వళ్ళంతా చెమటలు పట్టసాగింది.

అరుంధతీ నాకెలాంటి పరీక్ష పెట్టావ్?

కొద్ది క్షణాలలో - నీవు నన్ను అవమానమనే చట్రంలో బిగించి గిరగిరా త్రిప్పి పాతాళంలోకి విసిరివేయవు గదా అరుంధతీ?

నేను నీకేం హానిచేశాను? నేనేం పాపం చేసుకున్నాను?

- శరీరమంతా ఆవిర్లలో తేలిపోతోంది. ఒక్కసారి ఆ పోతున్న గుర్రపుబండి లోపలనుండి బయటపడి, ఏ దూర తీరాలకో- అరుంధతిని జీవితంలో మరి చూడకుండా పారిపోవాలనిపిస్తోంది -

ఆ ఆవేశాన్ని ఆపుకోలేకపోయాడు.

అవును- అరుంధతిని చూడడు- చూడలేడు- ఆమె చేతిలో హఠాభవం పొందలేడు.

“ఏయ్ బండి ఆపు” పెద్దగా అరుద్దామన్నంత ఉద్రేకంతో ముందుకు వంగబోయాడు.

అప్పటికే ఆ గుర్రపుబండి రెండతస్తుల మేడ ముందు ఆగివున్నది. బండతను దిగి వెనక్కు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

ఇకచేసేదేమున్నది? - చిన్నగా ముందుకు వంగి, ఎదురు హ్యాండిల్ పట్టుకొని, చెక్కమెట్టు మీద కాలుపెట్టి క్రిందకు దిగాడు.

ఆ ఇంటి ముందు ఎడమ ప్రక్కగా పాదుచేసుకున్న బఠాణీ చెట్టు పై భాగాన్నంతా కప్పి వేసింది. ఒక పక్కగా విచ్చీ విచ్చని రెండు మొగ్గలతో వున్న గులాబీ చెట్టు అంత పెద్ద ఖాళీ స్థలంలో ఒంటరి తనాన్ని ఫీలవుతున్నట్లుగా విచారంతో తలవంచుకొని వున్నది.

చిన్నగా ఎడం కాలు టకటకా మ్రోత చేయసాగింది.

బండిలో కూర్చొని వుండగా ఆవరించిన ఆవేశమంతా వీడిపోయి నట్లనిపించింది. ప్రశాంతంగా- ఏదో తెలియని - ఎవ్వరూ లేని- లోకంలోకి వెళ్ళిపోతున్నట్లుగా లోపలకు అడుగులు వేయసాగాడు.

అరుంధతీ ఎక్కడున్నావ్?

ముందు గదిలోకి వెళ్ళాడు.

“అరుంధతీ!” తెలియని మృదుత్వం కంఠం నుండి జారింది. “అరూ!...”

అరుంధతిని చూచి ఎన్నాళ్ళయింది?

ఇంకా రెండడుగులు ముందుకు వేశాడో లేదో, ఎదురుగా వున్న కర్టెన్ తొలగించుకొని-

- తొలగించుకొని... అతడి కళ్ళు తిరగసాగినయ్... ఆమె అరుంధతి!

... అరుంధతేనా ఆమె?

“... అరూ!” పెద్దగా పిచ్చిగా కేక వేశాడు.

ఆమె ముఖాన బొట్టు ఏమైంది? ఆమె చేతి గాజులు ఎందుకు తీసి వేశారు?

“భగవాన్!”

* * *

“కూర్చో బావా!”

దూరంగా, తలుపు పక్కగా పీట వేసింది.

తలవంచుకు కూర్చున్నాడు. ప్రపంచం సర్వనాశనమైపోతే, తను ఒంటరిగా మిగిలిపోయినప్పుడు- ఏం చేయాలో తోచక గిలగిలలాడే వ్యక్తిలా కూర్చున్నాడు రాజశేఖరం అరుంధతికి ఎదురుగా.

అరుంధతి తలవంచుకొని కూర తరుగుతోంది.

“అరూ... ఏమిటిది?... ఎందుకిలా అయింది? అసలు ఎలా సంభవించింది అరుంధతీ?” కంటివెంట నీరు పొర్లుకొచ్చేలా వున్నది.

“బావా! ఎంత చేస్తే అంతే మనకు దక్కట!... దానికి ఈనాడు బాధపడటం దేనికి?... నా జీవితం అనుకోని మలుపు తిరిగిన మాట వాస్తవమేగాని... అది సరైన మలుపేనని మాత్రం నాకనిపిస్తోంది... చేసిన పాపం ఊరికే ఎప్పుడూ పోదు బావా!”

అరుంధతి ఆమాటలు ఏ ఉద్దేశ్యంతో అన్నదో గ్రహించ లేనంత తెలివి తక్కువవాడు గాడు రాజశేఖరం!

తనని ఒకనాడు తిరస్కరించింది- దాని ఫలితం ఇది అంటోంది!

కాని- ఆమె తనని తిరస్కరించినంత మాత్రాన ఆమెకు ఇలా జరగాలని తను కలలో గూడా అనుకోలేదు- తనకి అరుంధతి మీద కోపం కలిగినమాట వాస్తవమే... ఆ కోపంలో ద్వేషించిన మాటా వాస్తవమే. కాని... కాని... కాని...

ఇది మాత్రం తను భరించలేని నగ్గు సత్యం!

“లేదు అరుంధతీ... లేదు! నీవు ఇది భరించవలసినంత తప్పు చేశావా?”

“లేదంటావా?” తలెత్తి సూటిగా రాజశేఖరం కళ్ళల్లోకి చూడసాగింది.

ఆమె చూపులో చూపు కలపలేక పోయాడు రాజశేఖరం. కుంకుమలేని ఆమె ముఖాన్ని చూడలేక పోయాడు. విచలితుడయి తలదించుకున్నాడు.

అప్పటివరకు గూడు కట్టుకొనివున్న నీరు కనురెప్పల క్రిందనుండి జారి ఒళ్ళో పడింది.

అరుంధతి పేలవంగా నవ్వింది. “పిచ్చి బావా! ఎమ్మే చదివిన నీవు ఈ ప్రపంచంలో ఇలా వుండిపోయావంటే... నీ అమాయకత్వమే కారణం బావా!”

అర్థంకాలేదు రాజశేఖరానికి!

“స్నానం చేద్దువుగాని లే... భోజనం చేసినతరువాత తీరిగ్గా కూర్చొని ఈ అరుంధతిని గురించి ఆలోచిద్దువు గాని!” అన్నది తిరిగి నవ్వుటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

“జబ్బు ఏమిటో చెప్పనే లేదు...!”

“బావా!... మనిషి చచ్చిపోవటానికి జబ్బే కారణమైతే ఏ జబ్బయినా ఒకటే... ఇప్పుడవన్నీ ఎందుకు... లేలే! సూర్యుడు అప్పుడే నడినెత్తికొస్తున్నాడు!” అన్నది కత్తిపీట పక్కన పడేసి.

End of Preview.

Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/book/Mugimpu>

* * *